

MYSUSATER-NYTT

Sommer 2011

HUSK – Generalforsamlingen!
Lørdag 6. august, kl. 17,
på Rondane Spa.

Leder

Kåre B. Hansen, leder i Mysusæter Vel

Nytt år og nye muligheter!

Et nytt Vel-år er på hell, tiden går så altfor fort i forhold til de arbeidsoppgaver som vi har ønsker om å løse. Som leder vil jeg takke medlemmer og styre for et godt og konstruktivt samarbeid i året som har gått. Noen er mer utålmodige enn andre, og synes kanskje at ting tar for lang tid, men slik vil det vel alltid være.

For første gang på mange år var det ikke skiføre på Mysusæter i påska, man må visst cirka 70 år tilbake i tid for finne en så sen påske. Dette skapte noe uvanlig forhold for årets påskefeiring, preparering av skiløyper stoppet opp, skiheisen stoppet, parkering var vanskelig, og omsetningen ble dramatisk redusert for alle som er der for oss. Kort sagt en uvanlig påske som jeg håper det går minst 70 år til vi får oppleve maken til.

Sentrumsområder

Fjorårets generalforsamling ba oss om å prioritere sentrum og det har vi gjort i samarbeid Sel kommune og grunneier. Sentrum vil nå bli gjerdet inn og holdt fritt for sau og andre beitedyr av kommunen. Dette fellesområdet som er i privat eie, vil skape muligheter, men også ansvar som jeg mener Vellet må ta sin del av. Vi planlegger å gjennomføre forskjellige tiltak for forskjøning av sentrumsområdene etter at sentrum er gjerdet inn. Jørgen Letrud vil samarbeide med oss for å få til et hyggelig sted ved bekken.

Kommunen skal ferdigstille det påbegynte arbeidet i sentrum i løpet av sommeren.

Det er opprettet kontakt med grunneiere av sæterkveer som er oppfordret til å søke om «Smil»-midler for rydding i kulturlandskapet. Vi har utarbeidet kostnadsoverslag for bevaring av et av de eldste husene på Mysusætra, Gjeitsiden-fjøset, og vi har vært i kontakt med eieren av Loftsgårdslåven med tanke på samarbeid om bevaring og restaurering av den.

Løypelaget

Vi takker Løypelaget for godt samarbeid i året som har gått. På Løypelagets årsmøte i vinter ble det besluttet å gå til innkjøp av ny prepareringsmaskin som blir levert til høsten. Vi foreslår for generalforsamlingen å øke bevilgningen på årets budsjett. Som mange har påpekt, er gode skiløyper Mysusæters viktigste aktivum, og noe Vellet skal støtte opp om.

Vi har diskutert barmarkbearbeiding av løype fra Raphamn mot Mysusæter i samarbeid med Raphamn Vel for å kunne komme ut i terrenget tidligere i sesongen, og ikke bare være avhengig av veiene.

Den 21. mai var jeg på befaring langs Ulvangvegen/Peer Gynt-stien sammen med representanter for Løypelaget, for Ulvangvegen/ny Kolbotnbru. Hensikten var å finne en ny løypetrasé og diskutere mulighetene for bygging av bru over Ula som dimensjoneres for prepareringsmaskin – et langsiktig og kostbart prosjekt. Jeg ba initiativtaker om å skissere planene og lage et kostnadsoverslag for videre drøfting om saken sammen med kommunen og grunneier.

Magne Thøring og Løypelaget har gjennom år brukt mye fritid for stier og løyper på Mysusæter. Uten ildsjeler som Magne er jeg redd for at mange gamle stier ville vært gjen-grodd og glemt.

Sykelsti Furusjøen rundt

Jeg vil takke Kvamsfjellet Vel ved Finn Strøm-Gundersen og Nordre Furusjøen Vel ved Stein Ivar Lien for et godt samarbeid med planlegging og gjennomføring av sykkelstien Furusjøen rundt, dugnad i Vassmillom og gjennomføringen av prosjektet så langt. Finn Strøm-Gundersen har gjort en kjempeinnsats til felles beste for oss alle.

Den 19. mai var vi på befarung fra Pungsetra mot Glitra og Luseby sammen med Fylkesmannen, Fylkeskommunen, Nord-Fron kommune og våre velforeninger. Her skal det i løpet av sommeren barmarkprepareres skiløype og sykkelsti, og det skal bygges ny bru over Glitra som dimensjoneres for prepareringsmaskin.

For å fullføre dette prosjektet ber jeg om at generalforsamlingen støtter foreslått bevilgning på årets budsjett.

Sti Mysusæter Rundt

Jeg vil takke Vilhelm Bjerknæs og Knut Bryn for godt utført arbeid med planlegging og søknad. På grunn av en inkurie i kommunen tar søknaden dessverre lengre tid enn planlagt. Vi har fått positive tilbakemeldinger, og oppfordrer nå Vellets medlemmer til å stille opp på høstens dugnad for rydding og merking. Se omtale og kart på side 20–21.

Skiheisen

Jeg har sett at sist vinter ble en elendig sesong, og nå er jeg redd for at det går på stum-pene løs om vi greier å bevare skiheisen lenger. Jeg har hatt uformelle samtaler med ledelsen i heisen, styreformannen og kommunen om fortsatt støtte. Noen få av oss hadde et uformelt møte i påska, der situasjonen ble diskutert. Det er positiv vilje fra kommunen til å være med på diskusjon om videre drift, men det er ledelsen og styreformannen i skihei-sen som må ta initiativ og skissere planer og budsjetter.

Butikk

Som for skiheisen, en elendig sesong på grunn av påska – hva kan vi gjøre? Her gjelder det samme som for skiheisen, ledelsen i butikken må skissere planer og be om bistand dersom de ønsker vår deltagelse i framtidig drift. Dette kan bli en sak for kommende ge-nerealforsamlinger.

Parkering

Som i alle år var Jørgen Letrud og hans mannskap på plass og hadde ryddet parkering for oss, men selv Jørgen kan ikke huske å ha opplevd maken til påske på Mysusæter som i 2011. Snøen ble borte og skapte umulige forhold, kostnader med brøyting kan ikke ha blitt inndekket.

Men Jørgen lar seg ikke vippe av pinnen, han er like blid og hyggelig mot alle – som alltid. Jørgen ønsker velkommen og byr på kaffe, her er det hjelpsomhet og service uten tanke på seg selv som gjelder.

Rondane 2012

Mysusæter Vel var tidlig ute med å velge representanter til 50-årsjubileet for opprettelsen av Rondane nasjonalpark. Arvid Blindheim og Knut Bryn er våre representanter. Sel kommune har etter møte med fylkesmannen og Miljøverndepartementet i formannskapsmøte besluttet å opprett en komité som skal jobbe med 50-årsmarkeringen.

Mysusæter Vel, Nordre Furusjøen Vel og Raphamn Vel fikk en felles representant som er Arvid Blindheim, med vararepresentant fra Nordre Furusjøen Vel. Konstituerende møte er avholdt, og ordfører Dag Erik Pryhn ble valgt til leder med undertegnede som nestleder på vegne av kommunen. Nytt møte skal avholdes i august.

Søla og Jo-tjønn

To små vann, Søla på toppen av Tjønnebakkem og Jo-tjønn ved Ulvangvegen – etter initiativ fra noen hytteiere har styret bedt Terje Bekkemellem om å utarbeide et kostnadsoverslag og søknad om tilskudd for å stoppe gjengroingen og gjenopprette disse små perlene som også er en del av vårt kulturlandskap.

Høstens generalforsamling:

Vi er nå ca. 350 medlemmer i Mysusæter Vel, Jeg håper mange av dere finner veien til årets generalforsamling 6. august, og at så mange som mulig setter av en dag eller to til deltagelse på dugnader. Sammen kan vi gjøre Mysusæter til et enda et enda triveligere sted å være.

Vel møtt!

Omslagsbildet er denne gangen tatt av Sidsel Bjørneby. Vi synes det er hyggelig å ha et fint bilde på forsiden, og vi oppfordrer leserne til å sende oss sine blinkskudd fra Mysusæter, slik at vi har noe å velge blant i neste nummer. I de to siste utgavene har vi hatt barn på forsiden, i dette nummeret har vi valgt lekre naturmotiver både foran og bak i bladet, så neste gang kan vi tenke oss noen morsomme dyrebilder. Dyret kan være tamt eller vilt – men det må være et vinterbilde. Redaksjonen tar mer enn gjerne imot annet stoff til bladet også.

Det innkalles til

Generalforsamling

i

MYSUSÆTER VEL

Lørdag 6. august 2011 kl. 17.00 på Rondane Spa

Møte er åpent for alle, men bare medlemmer har stemmerett.

Det vil bli anledning til å melde seg inn i Vellet fra kl. 16.30.

Saksliste

1. Konstituering (valg av møteleder, referent og to personer til å undertegne protokoll m.m.)
2. Årsberetning
3. Revidert regnskap for 2010
4. Fastsettelse av kontingent og budsjett for 2012
5. Forslag til endring av vedtektene §2 Medlemskap.
6. Saker som medlemmer ønsker å ta opp til diskusjon (må være styret i hende innen 10. juli)
7. Valg

Enkel servering med kaffe.

Velkommen!

Styret

**Generalforsamlingen avsluttes med et foredrag om fiske
i Statsallmenningen i Sel
(Sel Fjellstyre)**

Årsberetning Mysusæter Vel 2010 /2011

Generalforsamlingen ble holdt på Rondane Spa 31. juli 2010. Det møtte 43 betalende medlemmer og 22 ledsagere/gjester.

Styret har bestått av:

Leder :	Kåre B. Hansen	Varamedlem:	Knut Bryn
Nestleder:	Torodd Hauger	Varamedlem:	Gro Stangeland
Styremedlem:	Arvid Blindheim	Varamedlem:	Oddny Teighagen
Styremedlem:	Tove Myhren	Varamedlem:	Gregor Jøingsli
Styremedlem:	Terje Bekkemellem	Varamedlem:	Ragnar Andreassen
Styremedlem/kasserer:	Thorleif Tangen		

Regnskap er ført av autorisert regnskapsfører Inger Øien. Regnskapet er revidert av Jo Weiglin

Valgkomité:

Leder: Morten Havn
Medlem: Kari Erlandsen
Medlem: Liv Resseth
Medlem: Nils Ihlen

Organisering av styrets arbeid

- ♦ Styret har i perioden hatt 2 styremøter – i desember 2010 og mai 2011. Styret holder for øvrig løpende kontakt via e-mail og telefon.
- ♦ Det har vært et aktivt arbeidsår for styret med bl.a. mange møter med kommunen og andre samarbeidspartnere.

Medlemsmassen

- ♦ Mysusæter Vel hadde 1. juni i år 350 medlemmer. Dette er noen færre enn på tilsvarende tidspunkt i fjor.
- ♦ Styret ved Terje Bekkemellem utarbeider forslag til differensielle former for medlemskap i Vellet (næring-, hytte-, støttemedlemskap m.m.) i håp om bl.a. å øke medlemsmassen. Forslaget vil bli lagt fram for generalforsamlingen.

Oppgaver

Stedsutvikling

- ♦ Kommunens arbeid med å forskjønne Mysusæter sentrum har kommet langt og vil bli fullført i løpet av sommeren 2011 med bl.a. elektriske ferister og inngjerding av sentrum. Det ble i 2010 investert 1,2 mill kroner, mens kommunens budsjett for 2011 er på kr 650 000,-. Styret er godt fornøyd med det arbeidet som er gjennomført. Knut Bryn har vært Vellets representant i stedsutviklingsarbeidet.
- ♦ Vellets forslag om en sti langs kjøreveien fra «sentrum» til Rondane Spa (langs bekken) – og rasteplass på Jørgen Letruds grunn – er blitt godt mottatt både blant medlemmene og i kommunen. Kostnadene er stipulert fra 70.000 til 100.000 kroner. Styret har avsatt til formålet kr 40.000 (av de midlene styret kan disponere) og kr 20.000 av sponsormidlene (som er øremerket stier). Dette innebærer at første fase i arbeidet kan igangsettes i år. Gjennomføring av neste fase forutsetter bevilgning fra generalforsamlingen i august.

- ♦ Det arbeides med å finne fram til en bedre og mer estetisk tiltalende renovasjonsløsning. Styret regner med at dette finner sin avklaring om ikke alt for lenge.
- ♦ Andre stedsutviklingsprosjekter som styret har engasjer seg i:
 - ♦ Opprusting av Loftsgårdskvea
 - ♦ Rydding av Gjetsiden-, Loftsgårds- og Skjena-kvea.

«Mysusæter rundt»

I regi av Vilhelm Bjerknes og Knut Bryn er arbeidet med natur- og kulturløypa «Mysusæter rundt» videreført. Det er blitt sendt søknader om finansiering til bl.a. Miljøverndepartementet. Kommunen har stilt seg positiv til delfinansiering.

Bidrag fra sentrale myndigheter og tippemidler viser seg å innebære stor papirmølle med hensyn til tinglysing av rettigheter til bruk av privat eiendom. For å sikre fremdrift i arbeidet mener styret nå at finansieringen bør skje kun med midler fra kommunen og Vellet. Styret vil derfor foreslå for generalforsamlingen at det bevilges kr 60.000 årlig i tre år til dette formålet. Og at løypenettet ferdigstilles etappevis.

Gjennomføringen av prosjektet vil kreve betydelig dugnadsinnsats fra medlemmene.

Sommerstier

Styret foreslår for generalforsamlingen at det utnevnes en «stikomité» på fem personer som får et spesifikt ansvar for å vedlikeholde sommerstier. Magne Thøring har hittil gjort en strålende innsats, men arbeidet vil kreve enda større innsats i årene fremover i takt med at giengroingen øker.

Sykelstier

Sykelstien over Vassmillom ble ferdigstilt i fjor – som et samarbeidsprosjekt mellom Nordre Furu-sjøen Vel, Kvamsfjellet Vel og Mysusæter Vel. Nå arbeides det med et tilsvarende samarbeidsprosjekt fra Pungsætra til Glittervika med ny bru over Glitra, dimensjonert for løypemaskin. Styret vil på generalforsamlingen be om at Vellet bidrar med kr 108.000, fordelt med kr 36.000 per år i tre år.

Søla og Jo-tjønn

Styret arbeider med planer om å mudre Søla og Jo-tjønn – slik at vi får tilbake vannspeil, og slik at disse kan brukes som badeplasser. Forslaget har møtt velvilje overalt – også hos grunneieren. Styret mener arbeidet bør gjennomføres. Det vil bli søkt om midler fra Miljøverndepartementet. Løype-laget har sagt seg interessert i massene som må kjøres bort. Det finnes sikkert også andre avtakere.

Rondane nasjonalpark 50 år

Rondane nasjonalpark er 50 år i 2012, og det vil bli markert. Det er nedsatt en komité som arbeider med saken – og Mysusæter Vel har sammen med Nordre Furu-sjøen Vel og Raphamn Vel fått én representant og én vararepresentant i komiteen. Arvid Blindheim er vår representant.

Web-kameraer

Det er satt opp et nytt web-kamera (i Gråhaugen) som gir flotte bilder over fjellheimen. Web-kame-raet på Rondane Spa vil i løpet av sommeren får montert vidvinkellinse. Det er registrert økt besøk på vår hjemmeside, så tiltaket blir tydeligvis verdsatt (www.mysusetervel.no hadde 41.000 besøk for 1. halvår, dvs. t.o.m. 18. juni, mens www.loypelaget.com hadde 67.000 besøk i samme perioden).

Nye adresser

Kommunes arbeid med adressetildeling og krav om skilting er nå avsluttet, og det er sendt ut brev til alle hytteeiere.

Andre saker som har vært behandlet / drøftet i styret

- ♦ Øivind Breen har fremmet et forslag for styret om at Mysusæter Vel betaler et større bidrag til Løypelaget. Forslaget ble behandlet på styremøte 21. mai, og det ble enstemmig fattet følgende vedtak:

«Løypelagets innsats er svært viktig for området, og styrets holdning til dette er at Mysusæter Vel har prioritert Løypelaget høyt – og vil fortsatt gjøre det – men mener at styret må forholde seg til de søknader som Løypelaget fremmer.»

- ♦ Styret har besluttet å sørge for et par hvilekrakker på vårt område av Furusjøvegen.
- ♦ Styret mener det vil kreves langsiktige planer for videreføring av skiheisen før det kan bevilges ytterligere midler til driften.

Økonomi

Inntekter

Vellets inntekter var i 2010 på kr 218.207,-. Av dette utgjorde medlemskontigenter kr 172.000,- og sponsorinntekter kr 36.100,-.

Utgifter

Vellets utgifter var i 2010 på kr 140.736,-.

Saldo

Mysusæter Vel hadde per 1.1. 2011 innstående som bankkonto kr 235 621,-. Det vises for øvrig til detaljregnskapet.

Mysusæter 20. juni 2011

*Kåre B. Hansen (s) Torodd Hauger (s) Terje Bekkemellem (s) Arvid Blindheim (s) Tove Myhren (s)
Thorleif Tangen (s)*

Forslag til budsjett 2012

Inntekter

Medlemskontingent	180 000
Sponsorer	30 000
Renteinntekter	6 000
<u>Skirenn</u>	<u>4 000</u>

Sum inntekter 220 000

Utgifter

Mysusæter sentrum*	60 000
Mysusæter-Nytt	50 000
Tilskudd til fordeling**	40 000
Mysusæter Løypelag*	40 000
Sykelsti Furusjøen rundt*	36 000
Rondane 2012	20 000
Generalforsamling/styremøter	10 000
Regnskap og bankgebyr	6 500
Honorarer	6 000
Skirenn	6 000
Div. kostnader	5 000
<u>Gaver</u>	<u>4 000</u>
Sum kostnader	283 500

* forslag om at beløpet bevilges også i 2013 og 2014.

** etter styrets vurdering og vedtak.

UNDERSKUDD 63 500

MYSUS.ETER VRI.

ÅRSREGNSKAP 2010

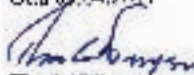
RESULTATREGNSKAP

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Inntekter		
Medlemskonringent	172 000,00	76 000,00
Reklame- og sponsoringtøker	36 100,00	11 200,00
Startkontingent skjønn	7 700,00	6 550,00
Renteinntekter	2 406,82	1 392,04
Sum inntekter	<u>218 206,82</u>	<u>95 152,04</u>
Kostnader		
Medlemsavis og løypekart	35 231,87	32 899,06
Fluorider	5 500,00	15 500,00
Skilømt og fotokompassasje	9 431,00	5 975,50
Generalforsamling, styremøter	8 010,00	7 275,00
Diverse administrasjonskostnader	11 276,17	11 459,50
Mysusetter skinnlegg, tilskudd	13 000,00	20 000,00
Mysusetter og Rappham Løypelag BA, tilskudd	25 000,00	15 000,00
Tilskudd sykkelstøttestasjon	15 228,60	0,00
Gaver	500,00	1 500,00
WEB-Kamom	17 187,00	
Bankgebyrer	1 372,04	515,02
Sum kostnader	<u>140 736,68</u>	<u>110 324,08</u>
Årets resultat	<u>77 470,14</u>	<u>-15 172,04</u>

BALANSE

	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Eiendeler		
Bankinnskudd	235 620,75	152 639,61
Sum eiendeler	<u>235 620,75</u>	<u>152 639,61</u>
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital 01.01	150 800,62	165 972,06
Årets resultat	77 470,14	-15 172,04
Egenkapital 31.12	<u>228 270,76</u>	<u>150 800,62</u>
Gjeld		
Kortsiktig gjeld	7 349,99	1 838,99
Sum gjeld og egenkapital	<u>235 620,75</u>	<u>152 639,61</u>

Oslo 02.04.2011

 Thorleif Tangen
 kasserer

Jo Weiglin

Maridalsveien 73 A, 0458 Oslo
Tlf.priv. : 22 71 41 19
Mobiltlf.: 90 05 44 49
E-mail : j-weig@online.no

Til Generalforsamlingen i Mysusæter Vel.

Revisjonsberetning for 2010.

Jeg har revidert årsoppgjøret til Mysusæter Vel for regnskapsåret 2010 som viser et overskudd på NOK 77.470,14
Årsoppgjøret som består av årsberetning, resultatregnskap og balanse, er avgitt av velforeningens styre.

Min oppgave er å granske velforeningens årsoppgjør, regnskaper og behandlingen av dens anliggender forøvrig.

Jeg har utført revisjonen i henhold til gjeldene lover, forskrifter og god revisjonsskikk. Jeg har gjennomført de revisjonshandlinger som jeg har ansett nødvendig for å bekrefte at årsoppgjøret ikke inneholder vesentlige feil eller mangler. Grunnlagsmaterialet som underbygger regnskapspostene er kontrollert og de benyttede regnskapsprinsipper samt innhold og presentasjon av årsoppgjøret er vurdert. I den grad det følger av god revisjonsskikk har jeg gjennomgått foreningens formuesforvaltning og interne kontroll.

Etter min mening er årsoppgjøret gjort opp i samsvar med lov og forskrifter og gir et forsvarlig uttrykk for Mysusæter Vels økonomiske stilling pr. 31. desember 2010.

Oslo, 12. mai 2011

Jo Weiglin
Revisor for Mysusæter Vel.

Forslag til endring i vedtekter for Mysusæter Vel

Hensikten er:

1. Få ryddet opp i medlemsmassen.
2. Åpne Vellet opp, slik at alle som er glad i og interessert i utviklingen på Mysusæter kan bli medlemmer i Vellet.
3. Øke antall medlemmer på sikt.

Hentet fra dagens vedtekter:

§ 2 MEDLEMSKAP

Personer, bedrifter og foreninger som eier eller disponerer hytte, seterhus eller fast eiendom eller som driver næringsvirksomhet i Mysusæter-området, kan tegne seg som medlem i Mysusæter Vel.

Forslag til ny tekst:

§ 2 MEDLEMSKAP

Alle kan bli medlem i Mysusæter Vel. Medlemskapet gir automatisk stemmerett ved Vellets årlige generalforsamling. Alle typer medlemmer kan på frivillig basis arbeide aktivt i styret eller i spesi-
fikke arbeidsgrupper. Som medlem vil du også få tilsendt Mysusæter-Nytt, p.t. to ganger årlig.

Type medlemskap deles inn i følgende grupper:

1. **Familiemedlemskap.** Medlemskapet gir stemmerett for inntil to personer på Generalforsamlingen. (Registreres i medlemsregisteret med hyttenavn og navn på inntil to personer.)
2. **Personlig medlemskap.** Medlemskapet gir stemmerett for én person på Generalforsamlingen. (Registreres i medlemsregisteret med hyttenavn og navn på én person.)
3. **Støttemedlem.** Medlemskapet gir stemmerett for én person på Generalforsamlingen. (Registreres i medlemsregisteret kun på ett navn.)
4. **Næringsmedlem** (knyttes til en bedrift). Medlemskapet gir stemmerett for to personer på Generalforsamlingen. (Registreres i medlemsregisteret med bedriftsnavn og navn på én person.)
5. **Hedersmedlem** (knyttes til en person). Medlemskapet er gratis, og gir stemmerett for én person på Generalforsamlingen. (Registreres i medlemsregisteret med navn.)

Det vil være differensiert kontingent.

Forslag til kontingent er:

Gruppe 1:	500 kroner	Gruppe 2:	450 kroner
Gruppe 3:	200 kroner	Gruppe 4:	700 kroner
Gruppe 5:	0 kroner		

Valgkomiteens forslag 2011

STYRET:

Leder: Kåre B. Hansen (Sel), gjenvalg
Nestleder: Torodd Hauger (Dilling), gjenvalg
Styremedlemmer: Arvid Blindheim (Vestnes)
og Tove Myhren (Sel), gjenvalg. Thorleif Tangen
og Terje Bekkemellem er ikke på valg.

REVISOR:

Jo Weiglin

Varamedlemmer:

1. Knut Bryn (Molde, gjenvalg)
2. Gro Stangeland (Oslo), gjenvalg
3. Oddny Teighagen (Sel), gjenvalg
4. Gregor Gjøingsli (Lillehammer), gjenvalg
5. Ragnar Andreassen (Sel), gjenvalg

VALGKOMITÉ:

Kari Erlandsen (Oslo)
Liv Resseth (Sel)
Nils Ihlen (Oslo)
1 person til velges av Generalforsamlingen

Forslagene er i henhold til foreningens vedtekter, sist endret 31. juli 2004.

Otta, 20. juni 2011

Morten Havn, Kari Erlandsen, Liv Resseth, Nils Ihlen

Redaktørens påskehjørne

 Gro Stangeland

Foto: Monica Thuv

Disse sidene var avsatt til omtale, bilder og resultatlistre fra påskeskirennnet. Slik ble det ikke. Påsken ble i det hele tatt ikke slik den vanligvis er. Folk som har levd en stund, påstår riktig nok at det alltid er skiføre på Mysusæter i påsken, men det har vist seg å være en sannhet med modifikasjoner.

Det startet med at påskeskirennnet ble avlyst – avgjørelsen ble tatt allerede før palmehelgen. Det er mye som må på plass i god tid – det gjelder både folk og utstyr. Etter fingransking av værmelding og inspeksjon av forholdene, ble de ansvarlige for arrangementet enige om at utsiktene var lite lystelige, og tok konsekvensene av det. Selv hadde jeg planlagt å bli på hytta hele påsken nettopp for å kunne være «funksjonær» ved skiheisen påskeaften. Oppholdet ble banket skikkelig fast ved at en fotokyndig hyttegjest var invitert til å holde meg med selskap fra onsdag av. Familien hadde for lengst gitt uttrykk for at dette ikke var året for påskeferie på fjellet.

Turen gikk opp til hytta med fullastet scooter palmelørdag. Innkjøp var for sikkerhets skyld gjort for hele påsken, og gjestens solide forhåndspakkede ryggsekk var også med på lasset. Det gikk så mosen skvatt. To dager senere var det slutt på all scooterkjøring. Gjesten kom onsdag med en liten dagstursekk på ryggen, skiene

Tjønnbakken onsdag.

Påskeskitur langs Ula.

(mine også, med mose godt innbakt i klisteret) ble lagt pent på plass i bilen, før vi tok apostlenes hester fatt opp Tjønnbak-

ken med alle sanser åpne for en litt annerledes påske. Vi møtte ganske mange mennesker, til fots og på ski. Felles for en god del av dem var at de helt åpenbart var på vei ned fra fjellet. Tilbake til bygda og byen for å møte våren der.

Vi holdt stand. Det ble en vidunderlig påske. Avstanden mellom snøflekkene ble mindre for hver dag som gikk, og underlaget vekslet mellom fin og fast mose, snø til langt opp på leggen og av og til en ubestemmelig masse (med en like ubestemmelig farge) som bare trakk foten ned ... Jeg vil ikke påstå at det krydde av folk, men liv var det. Noen til fots, noen på ski, noen i barnevogn og noen på sykkel. Alle var blide og fornøyde, de aller fleste hilste, og mange stoppet og slo av en prat. Humoren satt løst, det haglet av gode replikker som stort sett dreide seg om føre og skismørning ... Det er heller ikke så ofte man treffer på en hel familie med barnevogn og sykkel rundt et bål inne på vidda midt i påsken.

Det ble noen turer. Ranglarhø var lett match, ikke mye snø å bakse med der. Mon tro hvordan Bruesløret tar seg ut på denne tiden av året? Det ble en flott vandretur langs Ula – med hjertet i halsen betraktet vi to skiløpere og en hund som gikk på den andre siden av elven. Fra vårt ståsted så det skummelt ut, skavlen de gikk på, hang langt utover canyonkanten. Det gikk heldigvis bra. Fossen var et praktfullt syn, der den stanget seg ut gjennom et hull i isveggen, mens sløret hadde lagt seg fint til rette der det hører hjemme.

Veien inn til Rondvassbu ble brøytet midt i påskeuken (se side 22), noe som gjorde det mulig for både syklistene og fotgjengere å ta seg inn dit. Skiløperne var i mindretall, de måtte nok bære mer enn de gled. Vafelene smakte ekstra godt denne påsken – ære være vertskapet som klarte å holde åpent!

Utenfor hytta ble det litt mer vår for hver dag. Vi våknet til fuglekvisper om morgenen, og om kvelden var månen på plass – som seg hør og bør i påsken – omsluttet av en hær av stjerner. Hagebord og benker kom på plass utenfor, og hver enkelt solstråle ble utnyttet i løpet av dagen. Rundt oss pilte lemen frem og tilbake over snøen, så raskt at vi ikke rakk å få frem kameraet før de forsvant ned i mosen og ble usynlige i sin flotte kamuflasjedrakt. Vinteren i år har vært perfekt for lemen – den løse snøen har gjort det lett for dem å lage sine kanaler. Gjesten hadde aldri opplevd dette fantastiske lille dyret før, og ble først vettskremt, deretter stormforelsket.

Det var ikke mange biler igjen på parkeringsplassen da vi dro ned igjen første påskedag i et praktfullt vær. Tankene gikk til butikken, snøscooterkara og gutta med skiheisen – de fikk nok ikke den påsken de hadde ønsket seg. Til tross for en uforglemmelig uke for vår del, håper jeg på en god, gammeldags påske i 2012. Det er noe med snøen, klisterføret, appelsinene og kvikklunsjen. Og påskeskirenet.

Påskeglede

Noen bærer og noen går ...

Naturen og vi

 Sidsel Bjørneby

Sist sommer hørte jeg et foredrag av biologiprofessor Dag O. Hessen: «Trenger vi naturen?» Foredraget inspirerte meg til å tenke over hva jeg selv synes om temaet og vårt forhold til å være på fjellet, og å dele disse refleksjonene med lesere av *Mysusæter-Nytt*.

Vi er privilegert i dette landet som har ganske mye uberørt natur. Det ser også ut til at vi liker å oppholde oss på steder ved sjøen og i fjellet der vi kan nyte vårt norske behov for å være alene med naturen. Da mener jeg naturen i form av det vi ser, hører, lukter og sanser med hele vår bevisste eller ubevisste oppmerksomhet. Når vi bygger hytter, prøver vi å legge dem slik at vi ser maksimalt med natur og ikke hører naboens discomusikk eller kompostkvern. Utsikten mot Smiubelgen ut av eget vindu eller når jeg sitter på en stein på vidda, er ikke det samme som en storskjerm med et flott bilde av den. Fjellets lukter og lyder og totalbildet i 360 grader er en stor del av opplevelsen. Kanskje kommer en liten gruppe rein ruslende i horisonten? Å sitte ute på trammen en frokoststund og høre at Ulafossen buldrer og at bokfinken er i full gang med kurtisen, er ikke det samme som å ha en CD med den.

Dette tror jeg er noen av årsakene til at vi drar til fjells og nyter hyttelivet. Hvor viktige er disse opplevelsene for vårt behov for ro, alternativer til byliv og trafikkstøy, muligheter for å se at været endrer seg? Hvilket ansvar har hver enkelt av oss for å sørge for at opplevelsene er noe kommende slekter kan oppleve? Miljøverndeparte-

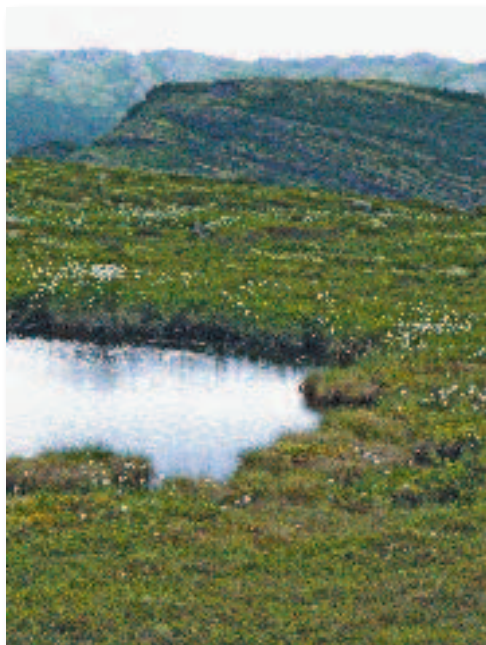

Foto: Sidsel Bjørneby

Fotos: Eli R. Bjørneby

mentet ser at dette er et viktig ansvar, men det kan se ut som at noen mennesker mener at de blander seg utidig inn i våre ønsker om å utfolde oss i det landet vi bor i. Eksempler på dette er når en gruppe hytteiere bestemmer seg for at det hadde vært greit å kunne kjøre til døra, sommer som vinter. Da skjer flere ting: Det må gjøres inngrep i naturen i form av skjæringer i skråtereng, naturlig vegetasjon raseses og tar 30–50 år å prøve å ta seg opp igjen, svære steinfallinger blir unaturlige elementer i bildet, og lyden av biltrafikk blir en stor del av lydbildet på fjellet. Fordeler for noen få har innvirkning på mange menneskers opplevelse av å være på fjellet. Hvem har rettighetene på sin side, hvis vi ser bort fra lovmessige tillatelser eller begrensninger?

Seterdriften på Mysusæter har opphørt, som mange andre steder i landet. Seterdrift medførte behov for transport til og fra setra, først med hest og kløv eller slede og kjerre, etterhvert med traktor og så bil. Ingen syntes det var urimelig. Derfor er det seterveier som gradvis har utviklet seg til gode veier, og grunneiere har kunnet bygge hytter og selge hyttetomter. Det er flott. Slik er Norges fjellområder blitt ganske godt dekket av mange veier. Du skal ikke gå langt inn i noe du opplever som uberørt natur før du treffer på en bil eller en vei. Det er fint for at handikappede skal få muligheten til å komme inn i fjellet. Men de fleste av oss er faktisk ikke handikappede, særordninger er ikke alltid populært, jf. prinsippet om universell utforming, men heller ikke alltid så dumt ...

Hva er så igjen av natur i Norge? Begrepet «Villmarksprega områder» vil si områder 5 kilometer eller mer i luftlinje fra tyngre tekniske inngrep. Kilde: Direktoratet for naturforvaltning viser at i 1940 var 34 prosent av Norges areal (unntatt Svalbard) villmarksprega områder, mens i 2008 var det 11,7 prosent. Det betyr at i løpet av min levetid er 2/3 av villmarksprega områder blitt borte. Utviklingen går stadig fortere, for vi har råd til det. Sverige har flere områder med villmark enn oss! Er det ikke viktig at vi tar vare på naturen slik at naturopplevelser i fjellet fortsatt er noe vi nordmenn har som en selvfølgelig rett, også for kommende generasjoner? Da må kanskje særinteresser som er forårsaket av at vi har god råd og store egeninteresser vike for et felles ansvar for naturen?

Jeg stiller noen spørsmål. Det er ikke vanskelig å forstå hva min mening er. Ønsket mitt er at andre også kan tenke over hvor viktig naturen er, og kanskje revurdere ønsket om flere veier og mer støy. Hva taper vi ved flere inngrep, i forhold til hva vi kan opprettholde av naturopplevelser som gir gode innspill i en travel hverdag?

Nummerskilt til alle hytter

Knut Bryn

I løpet av våren har hytteeierne på Mysusæter fått brev fra kommunen om tildeling av adressenummer til hytta. Samtidig er det gitt beskjed om at hyttene skal utstyres med nummerskilt, og noen regler for utforming og plassering av skilt. Her kommer noen flere detaljer om dette som Vellet har innhentet fra kommunen, og opplysninger også fra noen skiltleverandører.

Godkjente skilttyper

I forskriftene for husnummerskilt i Sel kommune heter det at skiltene skal være av aluminium *eller annet rustfritt materiale*. Skiltene må altså ikke være laget av metall, men kan også være av tre, stein eller plast. Dette er det opp til hver enkelt hytteeier å velge. Både økonomi og vedlikehold kan bety noe for valget, men i en hytte- og seter-grend bør også utseendet spille en stor rolle. For en fin tømmerhytte eller en mørk-beiset hytte som er tilpasset terreng og omgivelser, vil det kanskje ikke passe så godt med et skilt av den mest urbane typen.

I forskriftene heter det også at skiltene skal ha svarte tall på hvit bunn. Dette kravet er opprinnelig utformet med sikte på boliger i tettbygde strøk, og andre varianter vil bli godkjent i Mysusæter-området. Vellet vil søke om en generell godkjenning av skilt i lyse og mørke gråtoner med både hvit og svart skrift. Det vil likevel være viktig med god kontrast mellom tall og bakgrunnsfarge. Mer informasjon om dette vil etter hvert bli å finne på Vellets nettsider.

Skilt i stein og tre

Sel er kjent for sin fine skifer og også for kleberstein. Dette er steintyper som egner seg godt til skilt. Flere lokale skiltprodusenter lager skilt i skifer. Mørk skifer med hvite tall eller lys grå skifer med svarte tall er gode, holdbare løsninger. Tallene bør graveres eller freses inn. Med billakk e.l. blir skiltene vedlikeholdsfrie i mange år framover. Husnummerskilt i skifer vil vanligvis koste 400–500 kroner. Ordinære aluminiumskilt koster omtrent det halve.

Kleberstein kan også være et alternativ. Den lyse grå overflaten bør ha svarte tall. Skilt av kleberstein blir nødvendigvis noe tykkere enn skiferskilt og passer best på tømmervegger, store portstolper o.l.

Skilt i tre er billigere enn steinskilt, men vil nok trenge mer vedlikehold på lang sikt. Noen vil kanskje mene at trehvite skilt er penest, men erfaringen er at skilt som er beiset eller malt, er lettere å vedlikeholde. Uansett løsning bør tallene graveres inn.

Det finnes en rekke skiltleverandører som leverer slike skilt. Tre-skilt er nok litt billigere enn steinskilt.

Husnummerskilt av klassisk type. Skilt med lignende design finnes i emaljert blikk, aluminium og plast.

Husnummerskilt i sandblåst skifer.

Husnummerskilt i rustikk skifer.

Husnummerskilt i kleberstein.

Plassering av nummerskilt

Hvis hytta ligger nær veien som den har adresse til, kan det være naturlig å plassere nummerskiltet på hytteveggen. Dette er likevel ikke noe krav. Hvis man synes nummeret virker skjemmende på fasaden, kan skiltet gjerne plasseres på en portstolpe eller på en frittstående stolpe av passende dimensjoner som settes opp mellom hytte og bilvei.

Hvis hytta ligger et stykke unna veien, *skal* det settes opp en stolpe ved den aktuelle avkjøring eller der stien tar av inn til hytta, – fortrinnsvis på venstre side av stien/avkjøringen sett fra bilveien. Ligger hytta ved en sidevei der det også er andre hytter, gjelder egne regler.

Hvor kan skiltene kjøpes?

Vanlige metallskilt kan bestilles i større jernvare- eller bygningsvarebutikker. Det går også an å bestille på nettet. Treskilt kan bestilles fra mange nettbutikker. Skilt av skifer og kleberstein bør bestilles lokalt. Her er nettadresser til to aktuelle leverandører:

- ♦ Skiferprodukter Design og Produksjon på Otta leverer skilt i skifer og kleberstein: www.skiferprodukter.no, tlf. 908 23 900.
- ♦ Vinstra treskilt, Sør-Fron, leverer skilt i tre og skifer: www.vinstratreskilt.no, tlf. 909 49 707.

Mysusæter Vel vil forhandle med disse leverandørene om tilbud for medlemmene. Skiltprøver vil bli lagt fram på årets generalforsamling. Det vil også bli lagt ut informasjon om dette på nettsidene.

Dugnadsarbeid i sommer på natur- og kulturløypen «Mysusæter rundt»

 Vilhelm Bjerknes

Dette løypeprosjektet ble presentert i sommernummeret av Mysusæter-Nytt i fjor. I året som har gått, har vi søkt om finansiering av prosjektet og kontaktet grunneiere der stien berører privat grunn. Vi har støtt på noen problemer når det gjelder å benytte eksisterende broer der stien krysser Ula. Her har vi søkt bistand hos Sel kommune, og vi håper at disse problemene vil bli løst.

En måte å komme videre på vil være å ta for seg og ferdiggjøre stien bit for bit. I år tar vi for oss løypen fra Mysusæter, over Kåsen til Vesleulfossen og tilbake til Peer Gynt-løypen (se kart på neste side). Deler av traseen er allerede merket av løypelaget, mens andre deler er umerket og til dels gjengrodd. Her må det ryddes forsiktig i skogen, merkes opp og skiltes.

Dette er hyggelig dugnadsarbeid, der vi håper å få med oss flest mulig Vel-medlemmer i uken etter årsmøtet (uke 32), med start tirsdag 9. august kl. 10.00. Fremmøte ved broen over Ula ved Peer Gynt-løypen. Nærmere orientering om dugnaden vil bli gitt på Mysusæter Vels generalforsamling lørdag 6. august. Her vil det også bli mulighet for å melde seg på dugnaden for én eller flere dager. Vi oppfordrer flest mulig til å avsette noen dager til dette.

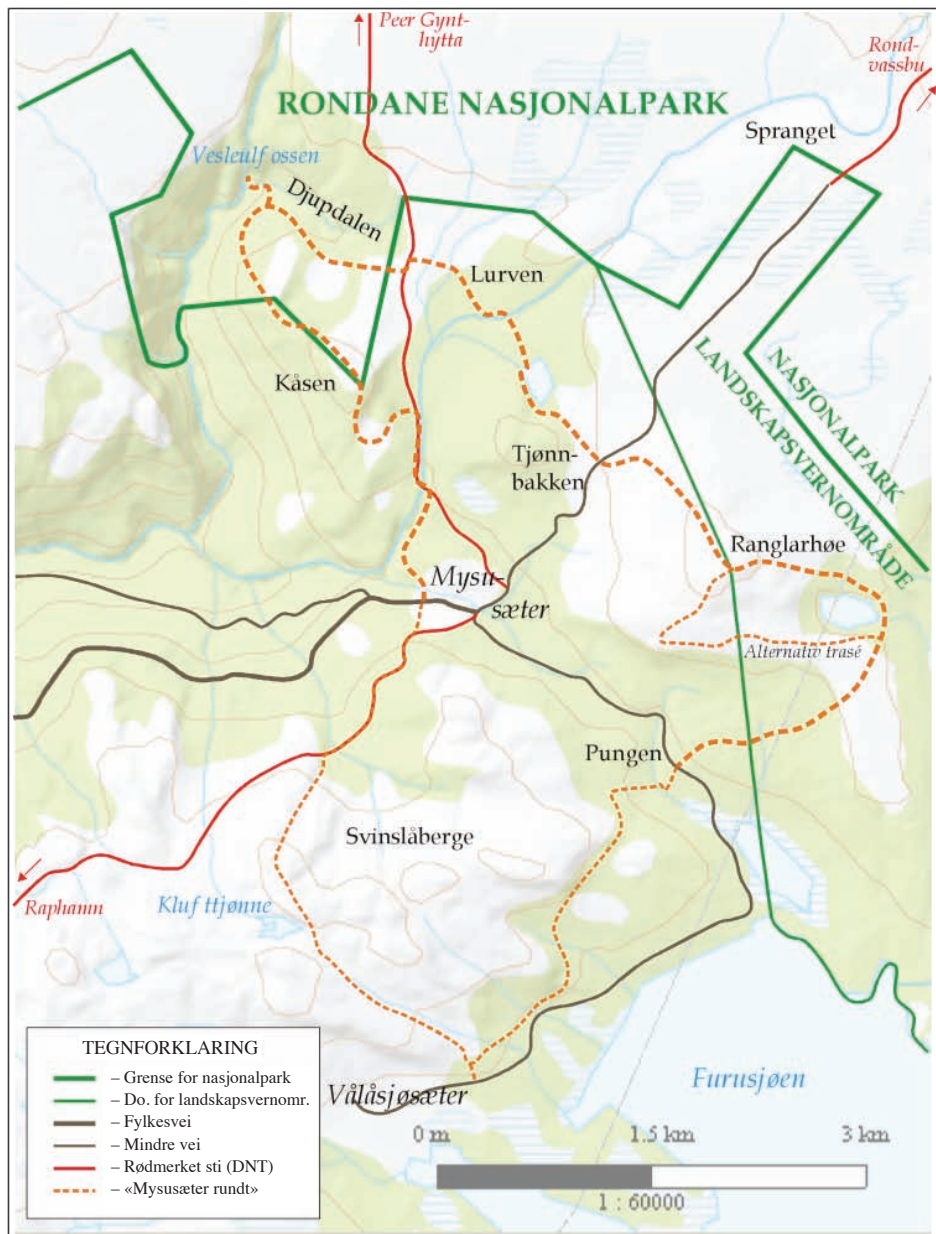
«Saeuplagen» på Mysusæter

 Olav Geir Foss

Fra tid til annen står det å lese at sauene er lite populære, senest i siste Mysusæter-Nytt under «Stedsutvikling på Mysusæter», der Arne Mohn skriver at «sauene er et allright dyr men ikke i Mysusæter sentrum». Tidligere har andre uttalt seg om saueplagen ved hyttene sine.

Er sauene virkelig en «**plage som man ikke kan ha i hytteland og slett ikke i sentrum?** Jeg deler ikke denne oppfatning. Jeg synes det er deilig å komme til fjells og få inntrykk av at ennå har stedet noe som kan minne om sæterlivet i gode gamle dager. Å høre bjeller og bræk, og kanskje kunne hjelpe til når noen dyr har kommet på avveie etter sanking om høsten, er godt. Litt lukt av møkk rundt hytta og gjerne «etterlatenskaper» på verandaen når vi ankommer, er noe av sjarmen, og en pris som er verdt å betale.

Hytteiere og turister er nykommere på Mysusæter. Sauene har vært her lenge og bør har rett til å ferdes hvor den vil så lenge saueieren orker. La ikke stedet bli så «sterilt» at vi glemmer innholdet i navnet «Mysusæter».

Lemen og drikkevann!

19.5.2011

Vi har mottatt spørsmål rundt drikkevann og lemen. Det er som kjent store mengder lemen i fjellet i år. Det er viktig, hvis du har en overflatebrønn, å sjekke brønnen jevnlig, slik at det ikke blir liggende døde mus eller lemen i vannet. Du kan bli syk av forgiftet vann. I år bør du også konsekvent unngå å drikke vann fra bekker, vann etc. Selv om du har boret brønn ned i fjellet, kan vannet bli forurenset. Fjell filtrerer ikke like godt som grus, og overflatevann kan renne ned i sprekker i fjellet og derfra rett ned i din brønn.

Er du redd for å bli forgiftet – så kok vannet før du drikker det!

Er lemenåret avlyst?

22.5.2011

Etter en helg på hytta var det ingen lemen å se. Om det betyr at de har funnet andre jaktmarker, eller rett og slett har forsvunnet er vanskelig å si. I stedet legger jeg ut et bilde av en mager Helene harepus, som var på tur for å se etter noe spiselig.

Det ble stor aktivitet på diskusjonssiden etter brøytingen i påsken. Dette brevet fra Øystein Gården i Rondvassbu ble lagt ut på hjemmesiden 4.5.2011.

Hvorfor vi valgte å brøyte veien inn til Rondvassbu før påske!

Som jeg skjønner så har det blitt en del diskusjon om hvorfor vi valgte å brøyte veien inn til Rondvassbu før påske, og hvordan saksgangen har vært i forbindelse med dette.

Den 17/4 2011 tok jeg kontakt med driftssjef i DNT Oslo og Omegn Jan Erik Reiten og la fram problemstillingen til Rondvassbu. Da hadde jeg kjørt ut til Mysusæter og hentet betjening om kvelden og turen gikk like mye på barmark som på snø, dette også opp Tjønnbakken der det var flere partier uten snø i veien.

Fra den dato var det ingen mulighet for oss å komme frem igjen med scooter, hverken etter varer eller personell. Vi prøvde å kjøre sommerveien inn til Rondvassbu, men også der var det så lite snø at det var ufremkommelig med scooter.

Så for å kunne flytte ut igjen etter påske, samt å ivareta sikkerheten til både turister og betjening måtte vi finne en løsning.

Vi kontaktet videre Finn Bjormyr i SNO, som igjen kontaktet Najonalparkstyret for Rondane og vi fikk tillatelse til å brøyte veien inn til Rondvassbu.

Videre tok jeg kontakt med Tjønnbakkveien v/Magne Thøring og la fram problemstillingen, samt informerte at vi hadde fått tillatelse til å brøyte veien. Vi ble

enige om å avvente med brøytingen til skiføret opp Tjønnbakken var såpass dårlig at det ikke kom i konflikt med de som skulle gå på ski der.

Håkon Nårstad, som skulle brøyte veien for Rondvassbu satte jeg i dialog med Tjønnbakkveien, og sammen skulle de bli enige om når veien kunne kjøres opp. De avventet situasjonen til det var såpass lite snø og dårlig skiføre opp Tjønnbakken at de kunne kjøre opp med traktor uten å brøyte.

Onsdag 20/4 2011 kl 11.00 kjørte traktorene opp veien til toppen av Tjønnbakken og startet brøytinga fra der.

I vernebestemmelsene er Rondvassbu og DNT Oslo og Omegn gitt tillatelse til å brøyte vegen i vårløsningen for å unngå at smeltevattet ødelegger vegen.

Dette blir gjort hvert år. I år var det sen påske og veldig tidlig snøsmelting slik at det var fare for skader på vegen uten brøyting. Vi håper at dette normaliserer seg slik at vi ikke kommer opp i samme situasjon igjen.

Ser nå i ettertid at dette ble en stor irritasjon for noen, og at vi ødela påskeføret på Mysusetær.

Det er selvfølgelig beklagelig at noen ser på det slik, men vi tok dette valget kun fordi det var nødvendig, både for å kunne opprettholde driften, for å unngå skader på vegen samt sikkerheten til både turistene og betjening. Sikkerheten blir til en viss grad ivaretatt av Luftambulansen, men dessverre så har det seg slik at den kan ikke komme om det ikke er flyvær, da må vi ha et alternativ til syketransport på en såpass stor hytte som Rondvassbu.

Foto: Monica Thuv

Gaupe

Vilhelm Bjerknes

Vi er på vei oppover den smale og svingete Ultungveien i bil da den plutselig kommer farende ut av skogen foran oss, og forsvinner like fort inn i skogen på den andre siden av veien. En firskåren, langbeint skapning med kraftige poter. Bildet som sitter igjen på netthinnen etter dette korte glimtet av en gaupe, blandes med det vi vet om utseendet av denne store katten, en av de fire store rovdyrene våre, og det eneste viltlevende kattedyret i Nord-Europa.

Fargen på pelsen er lysebrun til grålig med mørke flekker. Halen er kort med svart spiss. Ørene har lange dusker, og ansiktet er omgitt av et kraftig kinnskjegg som gir ansiktet et firkantet preg. Kroppslengden kan være fra 70 til 120 cm, halen fra 15 til 25 cm. De store potene har lange klør som kan trekkes inn, på samme måten som hos katten. Fremføttene har fem tær, bakføttene fire. På sporsnø er avtrykkene tilnærmet runde. I likhet med de andre store roviltartene vandrer gaupen i ganske rette linjer for å spare krefter. Sporene skilles likevel lett fra revespor på grunn av størrelsen og formen.

Gaupen er utbredt over hele det nordlige Europa og Asia, og trives i mange ulike naturtyper (habitat), fra fjellrike ørkenstrøk og tempererte fjellstrøk, til krattskog og

Foto: Dag Kjelsaas. (Bildet er tatt i dyrepark).

subtropiske og tropiske skoger. Hos oss regnes den først og fremst som et skogsdyr. I Norge ble den nesten utryddet på 1930-tallet på grunn av skuddpremie og helårsjakt. Den statlige skuddpremieordningen ble avvirket i 1980, og i 1992 ble gaupen totalfredet i Sør-Norge, inntil kvotejakt ble innført i 1994. Kvotejakt er i dag det viktigste bestandsregulerende tiltaket i forvaltningen av gaupe i Norge. Kvotene fastsettes årlig av rovviltneemndene. I tillegg forekommer lisensfelling for å begrense skader på husdyr.

Rådyr er gaupens viktigste byttedyr, og den voldsomme økningen og ekspansjonen av rådyrbestanden i Norge kan langt på vei forklare økningen og spredningen i gaupebestanden i vår tid. Den er i dag utbredt over hele landet, unntatt på Vestlandet, hvor den forekommer sporadisk. Nyere undersøkelser viser imidlertid at bestanden er kraftig redusert de siste årene. Dette tyder på at fellingskvotene er for høye, samtidig som det foregår et utstrakt krypskytteri. Påfallende mange gauper blir borte i snøscootersesongen. Informasjon om dette er bl.a. samlet inn gjennom radiomerkning og ved å følge radiomerkete dyr i felten.

Gaupen går for å være lumsk og gåtefull. Vi finner den omtalt i den norrøne mytologien, der det heter at gudinnen Frøya kjørte i en vogn forspent av to katter. Siden tamkatten først kom til Norden i jernalderen, og siden både den og villkatten er relativt små dyr, anses det som sannsynlig at det var gauper Frøya hadde til trekkdyr.

Gaupen er sky, og har en godt utviklet hørsel, et godt syn og god luktesans. Kommer du i nærheten, merker nok gaupen deg først, og lusker lydløst sin vei før du får øye på den. Hannene lever alene det meste av året, og hevder revir på størrelse opp til 1500 km². Arealet avhenger av byttedyrtettheten. En hunn med unger vil også hevde revir, men klarer seg med en tredel av hannenes areal. Revirgrensene markeres med urin og barkkloring. Dyrene vandrer mye, særlig vinterstid hvis det er dårlig med byttedyr, gjerne opp til 2–3 mil på et døgn.

Gauper blir kjønnsmodne i 2–3 årsalderen. I brunsttiden, i januar–februar, samler de seg ofte i flokker på bestemte steder, der det kan forekomme ville paringskamper mellom hannene. I paringstiden kan hann og hunn være sammen noen dager. De jakter sammen og oppvarter og kurtiserer hverandre. Noe langvarig forhold er det aldri snakk om. Etter paringen drar hannen videre for å finne seg en ny make.

Drektighetstiden er på omkring 70 dager, og hunnen føder vanligvis 1–3 unger i mai–juni. Hiet kan være et rotvelt, en steinur eller et gammelt revehi. Gaupen er smidig, og kan trenge seg gjennom utrolig smale åpninger når den søker skjul eller skal komme seg unna. Ungene er omkring 350 g når de kommer til verden, og er blinde de første 10–12 dagene. Moren forlater ungene i hiet for å jakte, men ungene lever utelukkende av morsmelk de første to månedene. De fortsetter å die moren til de er omkring 5 måneder gamle, og holder seg sammen med henne det første leveåret.

I likhet med de andre store rovviltartene våre, bjørn, ulv og jerv, har også gaupen et problematisk forhold til husdyr, og dermed til oss mennesker. I de nordlige deler av landet kan den ta tamrein. Den tar også sau på beite, og i Norge erstattes hvert år 9000 sau som om de var drept av gaupe, selv om dette antallet aldri har vært dokumentert. Gaupen er imidlertid ikke kresen, og kan gå løs på alt fra rev og hare til ekorn, smågnagere og skogsfugl. Et problem er at gaupen gjerne kan slå i hjel flere dyr

enn den selv spiser. Når den ikke er dødssulten, kan det også hende at den bare spiser en del av byttet, og da gjerne blodrike organer som hjerte og lunger. Resten av byttet graver den gjerne ned, men ofte så skjodesløst at andre rovdyr og fugler får tak i restene og spiser dem opp.

Gaupen er en ensom jeger. Den jakter hovedsakelig om natten, og er, i likhet med sin slektning løven, en smygjeger og kortsprinter. Den mangler utholdenhet til lengre jakt, og smyger seg så nær byttet som mulig før den slår til. Gaupen er lynrask og effektiv, og angriper byttet etter en kort sprint. Større byttedyr kveles gjennom strupebitt, mens mindre dyr drepes ved nakkebitt.

Fra myndighetenes side er det et mål å holde gaubebestanden under kontroll. For øyeblikket er bestanden av gaupe i Norge anslått til mellom 400 og 500 dyr, basert på yngleregistreringer. Et nasjonalt bestandsmål på 65 ynglinger (fødsler à 1–3 unger) i året, ble vedtatt av Stortinget i 2004, og ble regnet som oppnådd i 2007. Gaubebestanden overvåkes gjennom registrering av spor etter familiegrupper. Folk lokalt melder inn observasjoner av spor til Statens naturoppsyn (SNO), som foretar kontroller av observasjonene i felt. Sammenstilling av data foregår ved Norsk institutt for naturforskning (NINA). Med sitt relativt store formeringspotensial kan bestanden av gaupe øke med rundt 20 prosent, avhengig av miljøforholdene. Gaupen har ingen naturlige fiender. Jakt er derfor nødvendig for å stabilisere antallet.

På Mysusæter kan vi årlig se spor etter gaupe i snøen, og selv om det ikke er mange av dem her hos oss, må vi regne gaupen som et fast innslag i vår lokale fauna. En påske for en del år siden var jeg innom hos familien Tamburstuen på den øverste gården langs Mysusætervegen, og fikk høre om innpåsletten gaupe som kom helt ned på tunet i vinternetene. Er du heldig, kan du få øye på en gaupe nær hytten din eller på en tur i skogen. I så fall er det fint om du melder observasjonen din til Fjellstyret eller Statens naturoppsyn.

Kilder:

Djurens värld. Band 13, Däggdjur 3. Bertil Hanström (red). Förlagshuset Norden AB, Malmö. 1963.

Miljøstatus i Norge: Gaupe. www.miljostatus.no

Norges dyr. Bind 1, Pattedyr. Ragnar Frisliid og Arne Semb Johansson (red). J. W. Cappelens Forlag as. 1969.

Store Norske Leksikon. Gaupe. Artikkelansvarlig: Per Ole Syvertsen. www.snl.no.

Wikipedia. Gaupe. <http://no.wikipedia.org>

WWF Norway. www.wwf.no

Rondane nasjonalpark

 Arvid Blindheim, styremedlem i Mysusæter Vel

Jubileumsmarkering 2012

Det er vel kjent for Mysusæter-Nytt sine lesarar at Rondane nasjonalpark var den først oppretta nasjonalparken i Norge – i 1962 og med seinare utviding av parken. Med andre ord 50-årsjubileum i 2012. Gjennom dei 50 åra som har gått, er det til saman oppretta 24 nasjonalparker rundt om i heile landet. Ein kan slå fast at den første etableringa i Rondane var så vellukka at den både har vore til inspirasjon for og danna mønster for seinare nasjonalpark-etableringar.

Fjelloppsynsman Norman Heitkøtter sitt namn er det først nemnde når opprinnelsen til Rondane nasjonalpark blir omtalt. Hans visjon og kunnskap kopla med sterk gjennomføringsevne var avgjerande for etablering av nasjonalparken. Mange tankar var tenkt, og mykje av det førebuande arbeidet skjedde nok i hytta hans på toppen av Tjønnbakken i området ned mot Ula med flott utsikt mot Rondane.

Dette er noko av bakgrunnen for at Mysusæter Vel sitt styre har teke initiativ og gått i dialog både med andre velforeningar og Sel kommune for å drøfte grunnlaget for eit mogleg samarbeid om å markere jubileet. Sel kommune har nå formalisert ei breitt samansett arbeidsgruppe der Mysusæter Vel er med. Første møte vart halde i juni som det første informasjons- og idémøtet. Det var stor semje om at 2012 fortener både sterkt nasjonalt og lokalt fokus i og rundt Rondane.

Ordføreren i Sel, som leiar gruppa, har hatt møte med statlege myndigheiter om dette jubileet der han signaliserer at han forventar at staten set tydelege fotavtrykk, som han seier det. Det er slått fast at staten kjem til å markere jubileet, utan at detaljane i denne markeringa så langt er planlagt. Arbeidsgruppa sine representantar har gjensidig utfordra kvarandre til å drøfte i sine respektive grupperingar konkrete forslag til innhald og innsats knytt til eit markeringsopplegg. I nytt møte i arbeidsgruppa 12. august vil konkretisering av program starte, der ein også vil sjå opplegg i samanheng, og drøfte samarbeid rundt enkeltprogrampostar. Den lokale arbeidsgruppa **ønskjer også å prøve å samordne med staten** sitt jubileumsopplegg.

Rondane 2012 er vel verd ei markering. Målet er at det skal opplevast av mange at den første nasjonalparken vår – Rondane nasjonalpark – markerer dei første 50 år.

Ljosåbue, eit populært fotoobjekt.

Foto: Anniken Thorsen

Glimt fra Vellets arkiver

Renovasjon i fire akter

Knut Bryn

Før Mysusæter Vel ble stiftet i 1963, var det ingen organisert håndtering av søppel på Mysusæter. Hver hytteeier ordnet seg på egenhånd som best man kunne. Selv husker jeg fra min barndom at vi hadde et eget sted der vi kastet blykkbokser, glass og annet avfall som ikke kunne brennes. Plast var heldigvis ikke vanlig den gangen.

Avfallsplass på Mysusæter

Med økende hyttebygging og en tiltagende mengde avfall pr. husholdning, ble søppelhåndtering én av Vellets hovedoppgaver fra starten av. I 1964 nedsatte Styret en komité som skulle utrede problemet. Året etter ble det inngått en avtale med Jakob Gjetsiden om leie av et område på ca. 1 mål som Vellet kunne bruke til avfallsplass for Mysusæters beboere. Dette skulle betales med 300 kr/år. Plassen lå nedenfor hotellet, på nedsiden av den gamle seterveien.

De første årene var avfallsplassen en ren selvbetjeningsplass, men til tross for at området var inngjerdet, så var dette selvsagt en uholdbar løsning. I 1968 kom Helse- rådet på inspeksjon og kom med nye krav til drift av plassen. Søppelet måtte regelmessig tildekkes med jord, brennbart avfall måtte unngås for å begrense mengdene, og grinda måtte holdes lukket. Tildekking av søppelet ville bety nye kostnader for Vellet, og i Generalforsamlingen samme år ble det vedtatt et forslag om å be kommunen overta ansvaret for driften. Dette førte imidlertid ikke fram.

«Nå kommer Anton Letrud»

Året etter gikk renovasjonstjenesten inn i en ny fase. Da ble det inngått en avtale med Anton Letrud, far til Jørgen Letrud, om innhenting av søppel. Annenhver onsdag kjørte Anton rundt i hele Mysusæter-området med traktoren sin og lastet søppelsekkene som folk hadde satt ut i veikanten, opp på tilhengeren. Han hadde også ansvar for en forsvarlig spredning av søppelet på avfallsplassen og en viss tildekking.

Dette var en tilfredsstillende ordning på mange måter, og Anton var et positivt innslag i hyttebyen der han hver 14. dag kom humpende på sin traktor. Sånn service har det aldri vært i renovasjonssektoren på Mysusæter, hverken før eller siden. Problemet var nå at denne ordningen bare virket om sommeren. Om vinteren var det dessverre mange som lot seg friste til å kvitte seg med søppelet sitt ved slenge det over gjerdet der søppelplassen lå – til glede for rev og kråker.

Vellet kjøper container

Midt på 1970-tallet var det klart at avfallsplassen måtte nedlegges. Det ble en lang diskusjon mellom Vellet og kommunen om en ny renovasjonsordning, men det var lenge uenighet om finansieringen. Striden endte med at Vellet kjøpte en lukket

Heder og takk til Anton Letrud

Anton Letrud, som har stått for renovasjonsarbeidet på Mysusetet i en årrekke, ble under årsmøtet i Mysusetet Vel lørdag behørig hyllet for sin uegennyttige innsats.

— All hønner til Letrud! For en urimelig billig penge har han gjort alt for å holde stedet rent. En uvurderlig innsats, som hytteeierne har satt og setter stor pris på, ble det sagt.

Mysusetet Vel finner det håpløst å drive avfalls plass

Mysusetet Vel finner det håpløst å drive avfalls plass på stedet. I et brev til fylkesmannen i Vest-Agder, datert 28. juli 1975, ber vellet om at kommunen overtar ansvaret for avfalls plassens drift og vedlikehold.

Det er som det er i dag, og vellet har ingen annen utvei enn å be om at kommunen overtar ansvaret for avfalls plassens drift og vedlikehold.

Vellet har i tillegg foreslått å bygge en ny avfalls plass på stedet, og ber om at kommunen overtar ansvaret for avfalls plassens drift og vedlikehold.

Vellet har i tillegg foreslått å bygge en ny avfalls plass på stedet, og ber om at kommunen overtar ansvaret for avfalls plassens drift og vedlikehold.

Fra omtalen av Vellets generalforsamling i «Dagningen» 28. juli 1975

avfallscontainere som bare medlemmene fikk nøkkel til. Senere ble det kjøpt inn flere containere. Disse ble kjørt ned til kommunens avfalls plass ved behov. Ordningen fungerte både sommer og vinter, men var ikke uten problemer. Hytteeiere som ikke var medlemmer, satte fra seg søppelet sitt rundt containerne, og mot slutten av påsken ble kapasiteten som regel sprengt.

Kommunen overtar

Foreløpig siste akt besto i at Sel kommune innførte tvungen renovasjon i hytteområdene. Vi fikk en dyrere ordning enn tidligere, men problemene med gratispassasjerene tok slutt. Det ble også flere containere. Kapasitetsproblemene i de travleste periodene er vel ikke helt løst ennå. Og det arbeides fortsatt med å klekke ut nye og bedre løsninger

Avfallsplassen ble nedlagt høsten 1975. I et brev til Fylkesmannen forklares hvorfor: Ordensreglene blir ikke overholdt, plassen brukes av mange som ikke betaler for seg, folk kaster alt fra jernsenger til bildekk og bygningsmaterialer, og kostnadene med driften har sprengt Vellets økonomiske ramme.

Mysusetet Vel vil også i år påta seg å hente hytteeierne husholdningsavfall. Avfallet må være godt innpakket og plasert ved vegkanten før kl. 10.00 på hentedagene. Letrud kjører denne kjørerute: Prestesetervegen til prost Hauges hytte. Gråhøvegen til pastor Bergs hytte. Furusjøvegen til Pungsetra, deretter opp til Punghaugen. Frem til snuplassen ved Ulvangen. Opp til Mo seter og opp til toppen av Tjønnebakken.

Fra informasjonen til Vellets medlemmer i 1975.

Dette er noe av det du kan oppleve i Sel i sommer

- ✓ **Troll- og trefestival** ved Sjoa mat og bensin, fredag 8. – søndag 10. juli kl. 19. Kontaktperson Knut Granli, Sjoa. www.trollsenteret.no
- ✓ **Konsert med Lars Martin Myhre**, Jørundgard Middelaldersenter, fredag 9. juli. www.dansefestivalen.no. Billetter: www.billettsservice.no og ved inngangen.
- ✓ **Sjoafestivalen 2011 Heidal**, søndag 10. – søndag 17. juli. En rekke aktiviteter på, i og ved Sjoa. I løpet av åtte hektiske og innholdsrike døgn får du fantastiske opplevelser med fellesnevneren aktiviteter og konkurranser i Sjoa – Norges førstevalg for elveaktiviteter. www.sjoafestivalen.no
- ✓ **Dansefestivalen** i Sel, tirsdag 12. – søndag 17. juli. www.dansefestivalen.no og www.billettsservice.no
- ✓ **Norsk Eventyrfestival**, Heidal, lørdag 16. – søndag 24. juli. Musikkteater, vandreteater, erotisk komedie, fjellkonsert, fortellerteater og foredrag. www.eventyrfestivalen.no. Billetter: www.sel.kommune.no eller tlf. 61 70 07 00.
- ✓ **NM Elgbaneskyting**, Heidal, søndag 17. – lørdag 23. juli.
- ✓ **Fjellviku**, Høvringen, uke 30. www.hovringen.no
- ✓ **Sigvart Dagslands Bryllups- og Begravelsesorkester**, Jørundgard Middelaldersenter, fredag 12. august kl. 19. www.kristinlavransdatter.no. Billetter: www.billettsservice.no
- ✓ **Litteraturseminar på Øygarden**, Sel, lørdag 13. august kl. 13–16. Et topplag av litteraturkjennere møtes til seminar over temaet «Ære, svik og forsoning i Kristin Lavransdatter» på middelaldergården Øygarden. www.kristinlavransdatter.no. Billettsalg ved inngangen.
- ✓ **Nasjonalparkdag på Spranget**, lørdag 13. august. Arr.: Sel fjellstyre, Sel kommune m.fl.
- ✓ **Ope helg i Heidal**, torsdag 18. – søndag 21. august. Tradisjonsrikt arrangement med salg, vandring, aktivitetssdag, fjelltur m.m. www.heidal.no
- ✓ **Pillarguridågå**, torsdag 25. – søndag 28. august. Markering av «Slaget i Kringen 1612». Kulturkveld med prisutdeling til «Årets Pillarguri», Hege Schøyen, fredag 26. august i Otta kulturhus. Arr.: Pillargurikomiteen.

Tillitsvalgte

Navn	Adresse / E-post	Telefon
Kåre B. Hansen	Johan Nygårdszt. 17B, 2670 Otta kb.hans@frisurf.no	959 69 811
Torodd Hauger	Østre Årefjordvei 33, 1570 Dilling torodddhauger@hotmail.com	901 79 389
Arvid Blindheim	Hellandhaugen 10, 6390Vestnes arvid.blindheim@mr fylke.no	913 28 056
Terje Bekkemellem	Valbyvej 18, DK-2630 Taastrup terje@bekkemellem.com	905 98 675
Tove Myhren	Kleivrudveien 19, 2670 Otta tove.myhren@ottatunet.no	909 73 210
Thorleif Tangen	Svelstad 9, 2670 Otta thotang@online.no	907 75 830
Knut Bryn	Heramb-Aamots v. 4, 6414 Molde knbyn@gmail.com	414 18 819
Gro Stangeland	Oberst Rodesv. 44f, 1152 Oslo gr-sta@online.no	901 22 848
Oddny Teighagen	Postboks 103, 2675 Otta mateigha@online.no	922 59 168
Gregor Jøingsli	Nøkleblommen 24, 2611 Lillehammer gj@byggutvikling-ost.no	415 13 541
Ragnar Andreassen	Kongsvegen 48, 2670 Otta raga2@online.no	928 96 469

Mysusetter Serviscenter

åpner for sesongen fredag 1. juli

Butikken: kl. 10.00–17.00, søndag 10.00–13.00

Kafeen: kl. 12.00–17.00.

Se eget oppslag om utvidete åpningstider i fellesferien.

Telefon: 61 23 39 17 – Telefaks: 61 23 15 92

Postboks 103, 2675 Otta

E-post: post@mysusetter.no

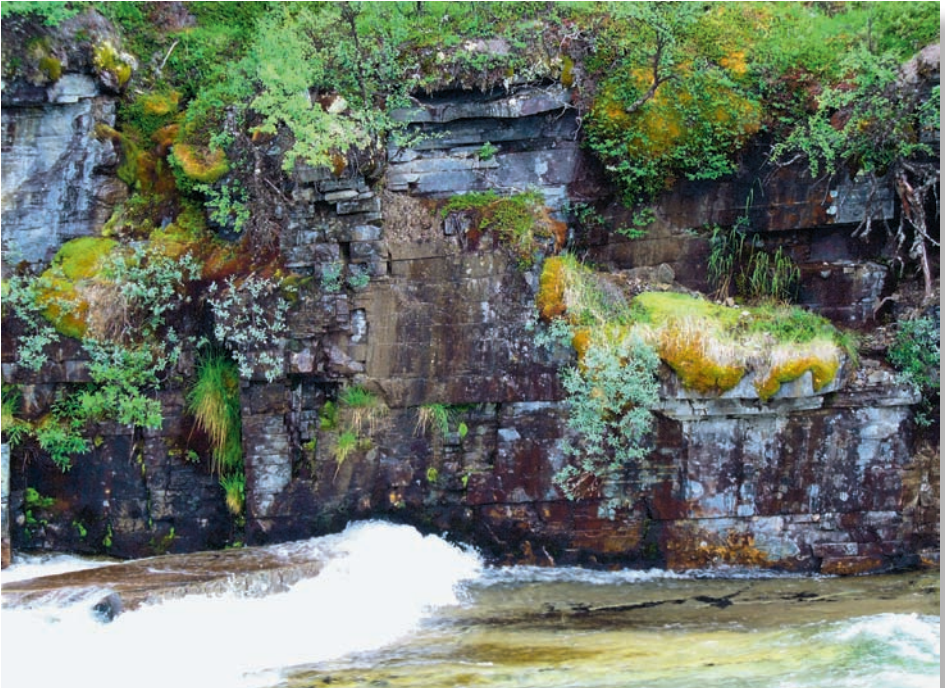
Hjemmeside: www.mysusetter.no

Postabonnement

B ØKONOMI
ECONOMIQUE

Returadresse: Mysusæter Vel, v/Gro Stangeland, Oberst Rodes vei 44F, 1152 Oslo

Fra naturens eget kunstgalleri ved Ula. Foto: Eli R. Bjørneby

Mysusæter-Nytt utgis av Mysusæter Vel

Redaktør: Gro Stangeland, Oberst Rodes vei 44F, 1152 Oslo.

Tlf.: 22 29 07 01. E-post: gr-sta@online.no

Layout: Ketil Riise Pedersen / AIT Otta AS

Sats, trykk og ferdiggjøring: AIT Otta AS, Dahlemoen 21, 2670 Otta.

Tlf.: 61 23 63 00. E-post: firmapost@aitotta.no